

Geachte Raadsagendacommissie,

De fracties van CDA, PVV, Stadspartij, D66, 50Plus en SPA verzoeken de Raadsagendacommissie met inachtneming van artikel 17 lid 2 respectievelijk artikel 14 lid 1 van het Reglement van Orde een raadsvergadering vast te stellen op donderdag 22 augustus 2019. Bij de griffie zijn met inachtneming van artikel 21 lid 2 van het Reglement van Orde de navolgende agendapunten aangemeld:

1. Binnenstedelijke ontwikkeling en parkeren - korte termijn aanpak Geleen: proeftuin voor het centrum van Geleen (amendement DNA d.d. 3 juli 2019 waarin het college wordt opgedragen uiterlijk voor 1 augustus 2019 een voorstel voor deze proeftuin te formuleren)
2. Ontstane situatie na bericht burgemeester in de raadsvergadering van 4 juli 2019 omtrent het bericht aan de burgemeester van raadslid Fredrix
3. Kadernota 2019

Toelichting:

1. Binnenstedelijke ontwikkeling en parkeren - Korte termijn aanpak Geleen: proeftuin voor het centrum van Geleen

In de brief van gedeputeerde Koopmans van 26 juni 2019 wordt door de provincie de mogelijkheid geopend om proeftuinen te starten, opdat ongewenste effecten van de bezuinigingsmaatregelen worden geminimaliseerd. Met name wordt de mogelijkheid geopend van een proeftuin voor het centrum van Geleen. In het door DNA ingediende amendement is verzocht het voorstel van het college aan te houden. Besloten werd - met alleen voor stemmen van de coalitiepartijen GOB, GroenLinks, PvdA, DNA, VVD en fractie Tillie - het college opdracht te geven om in overleg met CM Geleen, VVE, ondernemers en de provincie uiterlijk 1 augustus met een uitwerking van de proeftuin te komen, waarbij in die uitwerking een voorstel ligt voor parkeren. De raad is omtrent verdere voortgang nog niet geïnformeerd, maar gelet op de urgentie die de situatie in Geleen met zich meebrengt en de opdracht om het voorstel uiterlijk 1 augustus 2019 geformuleerd te hebben dient dit in de raadsvergadering van 3 juli 2019 aangehouden agendapunt op een zo kort mogelijke termijn door de raad te worden behandeld.

2. Ontstane situatie na bericht burgemeester in de raadsvergadering van 4 juli 2019 omtrent het bericht aan de burgemeester van raadslid Fredrix

In de raadsvergadering van 4 juli 2019 heeft de burgemeester aan de raad bericht dat hij van raadslid Fredrix de mededeling heeft ontvangen dat zij uit de DNA fractie stapt. Zij stemt niet in met het door haar fractie ingediende amendement. Daarmee raakte de coalitie haar meerderheid van een zetel kwijt. Naar verluidt keert zij ook niet meer terug in de DNA fractie. Daarmee zet de versplintering van de partijen verder door. Na de afsplitsing van raadslid Tillie van de fractie van de SP en de daarmee gepaard gaande versplintering van die fractie tot twee eenmansfracties, is nu de DNA fractie op een gelijke wijze versplinterd. De

Vernieuwingsgroep bestaande uit GroenLinks, SP, PvdA en DNA is uit elkaar gevallen cq versplinterd en is gebleken een zeer broos smaldeel in de coalitie te zijn. Eerder werd SPA al door de coalitie, bestaande uit GOB, Vernieuwingsgroep en VVD, uit de coalitie gezet. Vervolgens is de na het vertrek van raadslid Tillie ontstane eenmansfractie SP opgegaan in de PvdA, hetgeen ervoor heeft gezorgd dat een SP wethouder plotseling een PvdA wethouder werd, zonder dat daarover het debat met de raad werd gezocht. Kortom: een chaotische situatie binnen de Vernieuwingsgroep c.q. de coalitie.

Ook al zou de coalitie de meerderheid van 19 zetels behouden, dan is de wijze waarop wordt geacteerd door de partijen, die deel uitmaken van de coalitie weinig bemoedigend voor het verdere verloop van deze raadsperiode. Dit wordt geaccentueerd door het gegeven dat een raadslid in de raadsvergadering van 4 juli een overstap naar de oppositiezijde kan aankondigen, maar omtrent de effectuering van deze stap tot op heden onduidelijkheid laat bestaan. De afhankelijkheid van dat ene moment waarop een overstap wordt aangekondigd naar de oppositiezijde, laat zien hoe broos de coalitie is en hoe verlamdend dit werkt. Immers, door de op dat moment (gesuggereerde) veranderde verhoudingen lag een behandeling van de Kadernota niet voor de hand, met name om verdere politieke beschadiging te voorkomen.

Het artikel van Laurens Schellen en Erwin Schmidt in de krant van 20 juli 2019 slaat de spijker op zijn kop. De gemeenteraad - lees: de stad - kan zo niet verder.

Oppositie

De oppositie bestaat uit zes partijen, die met elkaar verbonden zijn in een oppositierol, maar programmatisch veel minder binding hebben dan — in algemene zin — coalitiepartijen, die samen een coalitieprogramma hebben geschreven. Het is dus eenvoudigweg niet zo dat de huidige oppositiepartijen een nieuwe coalitie kunnen of willen vormen. Vandaar dat ingetogenheid en wijsheid op zijn plaats is. Om uit de impasse te komen zullen de oppositiepartijen tegelijk met dit verzoek tot een extra raadsvergadering een uitnodiging voor overleg aan de overige fracties sturen.

Huidige positie van partijen

Tegelijkertijd is de huidige situatie uitermate lastig. Als het huidige college niet meer de meerderheid heeft en toch blijft zitten, ontstaat een situatie waarin het coalitieprogramma een collegeprogramma wordt en het college op zoek dient te gaan naar meerderheden voor de verschillende voorstellen. Politiek vertrouwen in de wethouders is dan wel noodzakelijk.

Het is een groot risico dat deze wijze van politiek voeren niet slaagt en spoedig uitmondt in een motie van wantrouwen. Een ongewenste situatie, omdat dan later een zelfde politieke impasse ontstaat als waar de raad nu al inzit.

Verandering van bestuurscultuur

Parameter voor de in 2018 gecreëerde coalitie was een verandering van de bestuurscultuur. Intern zijn de Vernieuwingsgroep, het GOB en de zich met deze

partij solidair verklarende VVD (aldus de berichtgeving rondom de coalitievorming), daarin niet geslaagd. Extern – naar de burger – is het een parameter die zonder meer kan worden ondersteund. Dat geldt zeer zeker ook voor een deel van het programma, temeer nu onder meer de burger – en de oppositiepartijen in de ronde – hun inbreng hebben gehad in de aanloop naar de behandeling van de Kadernota en het derhalve deels duidelijk is waar de accenten liggen. Op basis daarvan kon ambtelijk ook worden gestart met de opstelling van de concept-begroting, maar dat laat de behandeling van de Kadernota onverlet, indien de verhoudingen in de raad niet wijzigen (zie agendapunt 3 hieronder).

Ander college

Uitgangspunt is dat er voor de resterende raadsperiode een ander college komt met 5 fulltime wethouders, die uit vijf verschillende partijen komen. Daarmee ligt het veld weer voor alle partijen open. De vijf wethouders moeten draagvlak hebben bij een brede vertegenwoordiging in de gemeenteraad en er ook naar streven om brede steun in de raad te krijgen.

Enerzijds wordt door de keuze van slechts 1 wethouder voor een fractie recht gedaan aan de gewenste veranderingen in de bestuurscultuur. Anderzijds hebben fracties geen meerderheid in het college, waardoor wordt bijgedragen aan een evenwichtige discussie in het college en ook recht wordt gedaan aan een verandering van de bestuurscultuur.

Dat laat onverlet dat aanpassingen binnen het programma aan de orde kunnen zijn. Er hoeft echter geen geheel nieuw programma te worden geschreven, waarmee ook lange onderhandelingen worden voorkomen.

3. Kadernota 2019

De Kadernota 2019 is in de raadsvergadering van 4 juli 2019 niet behandeld, ten gevolge van de op dat moment in de raad bestaande gedachte dat de meerderheid-minderheid verhouding plotsklaps wijzigde. Over deze situatie is echter nog steeds geen duidelijkheid gegeven.

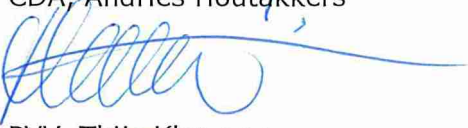
We realiseren ons dat we te maken hebben met een snel verander(en)de samenleving en een verander(en)de positie van de lokale overheid in die samenleving. In de Kadernota wordt een beschrijving gegeven van deze – en andere al dan niet majeure ontwikkelingen – die naast beleidsmatige ook financiële en organisatorische gevolgen hebben. Daarmee is de Kadernota van groot belang voor onze burgers en is de raad het podium voor de openbare behandeling en het daarbij behorende debat. Ten behoeve van de vaststelling van de Kadernota dient nog behandeling plaats te vinden. In de vergadering van 4 juli jl. is de Kadernota niet van de agenda gehaald maar uitgesteld.

Gaarne op korte termijn vernemend.

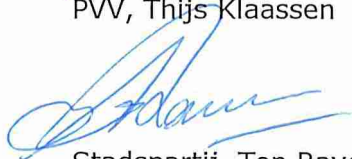
Sittard-Geleen, 23 juli 2019

CDA, Andries Houtakkers

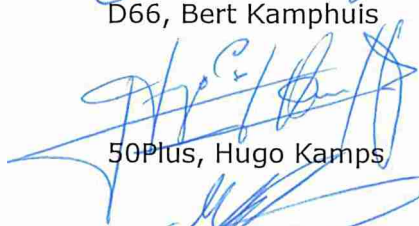
PVV, Thijs Klaassen

Stadspartij, Ton Raven

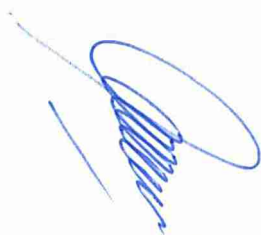
D66, Bert Kamphuis

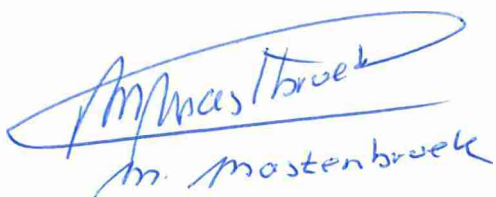
50Plus, Hugo Kamps

SPA, Jack Renet

Noël de Buis, CDA

M. Mastenbroek